Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

[redacted]

Aan MVWS
cc MLZS

Deadline: 14 september 2022

nota

voorhang en aanwijzing ADZ Parkinsonzorg

TER BESLISSING

SG
SG
Innovatie en Zorgvernieuwing

Opgesteld door
[redacted]

Datum
12 juli 2022

Kenmerk
3428999-~~1034407~~-IenZ

Uw kenmerk
1034845

Zaaknummer
1034407

Bijlage(n)
1: brief EK
2: brief TK
3: bijlage NZa-uitvoeringstoets

12-9-22

[redacted]

1. Aanleiding

ParkinsonNet - een landelijk netwerk van ruim 3750 zorgverleners, gericht op het vergroten van kwaliteit van zorg aan Parkinsonpatiënten – wordt tot op heden betaald uit de beheerskosten van zorgverzekeraars. Vanwege goede resultaten in termen van kwaliteit en kosten, is vanuit ParkinsonNet en Zorgverzekeraars Nederland (ZN) de wens geuit om deze vorm van zorg onder de Zorgverzekeringswet (Zvw) te laten vallen. In de afgelopen periode is met Zorginstituut (ZIN), Nederlandse Zorgautoriteit (NZa), Zorgverzekeraars Nederland (ZN) en ParkinsonNet verkend of de activiteiten en diensten van ParkinsonNet zijn aan te merken als 'algemene diensten ten behoeve van verzekerde zorg (ADZ)'. Deze ADZ route maakt het mogelijk dat ParkinsonNet haar activiteiten en diensten ten behoeve van parkinsonzorg zelfstandig kan declareren bij de zorgverzekeraar. Deze verkenning heeft geresulteerd in een positief eindoordeel.

Om de bekostiging van algemene diensten of activiteiten van een netwerk die direct verband houden met zorg voor Parkinsonpatiënten per 1 januari 2023 in te voeren, is een aanwijzing aan de NZa op grond van de Wet marktordening gezondheidszorg (wmg) verplicht.

2. Geadviseerd besluit

Wij adviseren u bijgaande voorhangbrief te ondertekenen (beide exemplaren) en deze naar de Eerste en Tweede Kamer sturen. De zakelijke inhoud van de aanwijzing dient 30 dagen te worden voorgehangen bij het parlement. De voorhangprocedure dient zo spoedig mogelijk en direct na afloop van het zomerreces te worden opgestart. Het is van belang dat half oktober de aanwijzing wordt verstrekt aan de NZa zodat zij tijdig hun beleidsregels kunnen publiceren en het Zorginstituut tijdig de wijze van verantwoording van deze kosten kan vastleggen.

3. Kernpunten

De voorhangbrief bevat de zakelijke inhoud van de aanwijzing aan de NZa en gaat in op de volgende punten:

- Vooralsnog is ParkinsonNet de enige aanbieder van de genoemde dienstverlening. Nieuwe toetreding is vooralsnog niet voorzien. Omdat

zorgverzekeraars echter niet verplicht zijn om de zorg in te kopen, is de marktmacht van ParkinsonNet als monopolistische aanbieder in balans met de inkoopmacht van de zorgverzekeraars.
- De te verstrekken aanwijzing zal zien op een negental ondersteunende activiteiten en diensten ten behoeve van zorg voor Parkinsonpatiënten. Dit sluit aan op de beoordeling van het ZIN.
- In de voorhang licht u toe dat een vrij tarief de voorkeur heeft. De NZa heeft in haar uitvoeringstoets aangegeven dat een vrij tarief aansluit bij de huidige situatie en dat een vast of maximum tarief onnodige uitvoeringslasten met zich meebrengen. Partijen hebben ook hun voorkeur uitgesproken voor een vrij tarief en het maken van lumpsum afspraken ten aanzien van de vergoeding.
- Een overeenkomst tussen zorgverzekeraar en de aanbieder van ondersteunende activiteiten en diensten ten behoeve van verzekerde zorg is nodig om de prestatie te kunnen declareren.
- De NZa zal de ontwikkelingen de komende jaren actief monitoren. U geeft de NZa middels een aparte brief de opdracht om de inzet van bekostiging via ADZ voor activiteiten en diensten ten behoeve van parkinsonzorg te evalueren over drie jaar.
- Het eigen risico is niet van toepassing voor de prestatie ParkinsonNet omdat deze naar haar aard niet in rekening kan worden gebracht bij patiënten. Het gaat immers om kosten die niet op patiëntniveau gedeclareerd worden. Zorgverzekeraars hebben het niet van toepassing zijn van het eigen risico als voorwaarde gesteld om akkoord te gaan met deze wijze van bekostiging.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

ParkinsonNet is een succesvol initiatief en wordt meermaals aangehaald als een goed voorbeeld van netwerkzorg.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Er is steun van zorgverzekeraars voor het bekostigen van ParkinsonNet vanuit de Zvw. Vanuit de NVZ en KNGF is de zorg geuit dat de vergoeding van ParkinsonNet niet ten koste mag gaan van het macrobudget medisch-specialistische zorg respectievelijk paramedische zorg. Dat is niet het geval.

c. Financiële en personele gevolgen

Vanwege de diversiteit van activiteiten van ParkinsonNet en de diversiteit van de betrokken zorgverleners zijn de activiteiten niet onder een specifieke sector te scharen. De kosten voor ParkinsonNet zullen in de VWS begroting daarom worden verantwoord onder de sector overige curatieve zorg. De kosten kunnen worden opgevangen binnen de groeiruimte die beschikbaar is voor deze sector. Het feit dat de kosten voor ParkinsonNet meerdere sectoren beslaan en dat het hier gaat om ene relatief klein bedrag maakt dat we van oordeel zijn dat het macrobeheersingsinstrument niet van toepassing is.

d. Juridische aspecten haalbaarheid

Een van de lastige punten is dat *alle* zorgverzekeraars ParkinsonNet moeten contracteren, wil het kostendekkend kunnen worden aangeboden. Als een zorgverzekeraar ervan afziet, dan komt deze wijze van bekostiging onder druk te staan. Het is niet mogelijk om zorgverzekeraars te verplichten een contract af te

sluiten, omdat zij een eigen beleidsvrijheid hebben. De zorgverzekeraars hebben echter allemaal de wens uitgesproken om ParkinsonNet te contracteren door middel van volgbeleid.

Volgens de Wmg mag een aanwijzing geen betrekking hebben op een individuele zorgaanbieder. ParkinsonNet is op dit moment de enige aanbieder die ondersteunende activiteiten of diensten verricht die direct verband houden met zorg voor Parkinsonpatiënten. Het is niet uit te sluiten dat in de toekomst een andere zorgaanbieder met soortgelijke activiteiten of diensten zich zal aandienen.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)
Dit traject is afgestemd met CZ, PZo, Z, FEZ, ZIN, NZa, ZN en ParkinsonNet. Tevens is de uitvoeringstoets door de NZa breed geconsulteerd.

f. Gevolgen administratieve lasten
Er werd vanuit zorgverzekeraars en ParkinsonNet een sterke voorkeur geuit om de activiteiten van ParkinsonNet rechtstreeks te bekostigen. Eerder pogingen om ParkinsonNet onder de Zvw te bekostigen, bijvoorbeeld via een abonnementstarief, strandden op grond van administratieve lasten. Dit omdat de kosten van ParkinsonNet dan versleuteld zouden moeten worden over een grote groep aanbieders. Gezien de beperkte kosten die met de instandhouding van ParkinsonNet gemoeid zijn, werd dat als een onwenselijke oplossing gezien.
De voorgestelde werkwijze om ParkinsonNet rechtstreeks via de verzekeraars te laten bekostigen brengt volgens de NZa in haar advies beperkte uitvoeringslast met zich mee.

g. Toezeggingen
Geen.

h. Fraudetoets
De NZa heeft in haar advies aangegeven dat de wijze waarop toezicht gehouden dient te worden, nader moet worden verkend. Zoals uit de voorhangbrief volgt, zal de aanwijzing aan de NZa zien op een negental activiteiten en diensten ten behoeve van zorg voor Parkinsonpatiënten. Dit sluit aan op de beoordeling door het ZIN. De NZa zal in overleg met zorgaanbieders en zorgverzekeraars de activiteiten zo concreet mogelijk in een prestatiebeschrijving opnemen. Een contractvoorwaarde tussen zorgverlener en zorgverzekeraar kan de kans op eventuele fraude zo veel mogelijk beperken.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.